

SZÉKELYUDVARHELYI SZABADSÁG

TISZTELETPELDÁNY:
GOTTESMANN ÉS IZSÁK Uraknak
Székelyudvarhely

A Magyar Népi Szövetség
udvarhelymegyei hetilapja

Megjelenik minden kedden reggel
Felelős szerkesztő: Imets János

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Székelyudvarhely, Kossuth Lajos utca 18. szám.

A volt Nemzeti Parasztpárt vezetőinek pere

Október 29-én kezdődött meg Maniu és 18 vádlott-társának hazaárulási és összeesküvés pere, mely megszakítás nélkül 10 napig tartott. A per folyamán, melyen külföldi újságírók is részt vettek, s amelyen a vádlottak a védelem minden lehetőségét igénybe vehették, fény derült a hazaárulós és idegen, imperiálista érdekeket kiszolgáló, bűnös csoport aknamunkájára, amellyel fiatal népi demokráciánk megdöntésére törek.

Ezek a magukat „demokraták”-nak nevező politikus bűnözők, akik a kémkedéstől sem riadtak vissza, hogy uraik parancsait teljesítsék, újabb bizonyítékát szolgáltatották annak, hogy a szovjetellenesség, a demokráciaellenes magatartás egyértelmű a hazafiatlansággal és a hazaárulással.

A délkelet-európai leleplezett összeesküvők, néptük árulói, Macsek, Mikolaiczky, Nagy Ferenc és Maniu, egymásnak külön-külön ellenségei, egy közös urat szolgálták, a háborúra uszító s világhatalomra törő nemzetközi imperiálista reakciót.

VÁDIRAT

A vádirat elsősorban rámutat a nemzeti parasztpárt reakciós vonalvezetésére, különösen a fővádlott Maniu szerepére, aki első pillanattól kezdve a reakciót szolgáltatta, a Habsburgokat s mikor Hitler megjelent a világpolitika színpadán, az első között volt, aki üdvözölte s tetteit a román népnek példakövetésre ajánlotta. A fasizmus katonai veresége után Maniu az angol szász imperializmusnak mindenre kész és mindenre kapható kiszolgálója lesz.

A vádirat a legsúlyosabb vádak tartalmazza: összeesküvés, hazaárulás, kémkedés, titkos iratok kiszolgáltatása. A bizonyítékok megsemmisítők és megcáfolhatatlanok.

A vádlottak beismerését megerősítik a tanúk, a hazaárulást és az összeesküvést igazoló eredeti bizonyítékok.

VÁDLOTTAK

A tárgyalás nagy meglepetésekkel szolgált. Szemről szembe leplezték le egymást a nemzeti parasztpárti kémek és összeesküvők. Hiába kísérelték meg az elején, hogy a politikus benyomását keltsék, inkább hasonlítottak a süllyedő hajóról menekülő patkányokhoz. Mindenki a másik bőrén igyekezett szabadulni, de hasztalanul.

Serdici Vasile, Maniu főbizalmasa és Ion Mocsony Styrcea báró őszinte vallomást tettek, mindent bevallottak.

A szembesítés alkalmával szemébe mondták Maniunak az igazságot.

Mert Maniu régi szokásához híven itt is mellébeszélni igyekezett.

Tagadott, mert azt hitte, hogy a többiek is tagadni fognak.

Verba volant — a szavak elrepülnek — gondolta Maniu, tagadott tehát körömszakadtáig, — de *scripta manent* — az iratok megmaradnak s demokratikus nyomozó szerveink de rekas munkát végeztek.

Megtalálták Serdici Vasile vádlott lakásán Maniu házi irattárát és Pogoneanu Victor vádlott által egy plojesti garázsban a romok között elrejtett kanzettát, melyből szenzációs irások bizonyítékok kerültek elő: a memorandum, az összeesküvés és hazaárulás írásbeli bizonyítéka.

Ezek után már tagadni sem lehetett. Maniu és a volt nemzeti parasztpárt vezérére amerikai és angol diplomáttal és közönséges kémekkel voltak összekötésben, akiknek a külügy minisztériumból fontos állami iratokat szolgáltattak ki.

Mire vezetett a hatalomvágy s a demokrácia elleni gyűlölet!

Egészen drámai Serdici Vasile nyilatkozata:

— Ime Maniu ur, miért vádolóml Önt. Ezért tekintem életemet hiábavalóan eltöltöttnek. Ezért sajnálom, hogy hittem Önben és követőiben. Ön hozta ránk tudva és akarva ezt a szerencsétlenséget. Ezért vádolóml Önt Maniu ur, az Isten bocsásson meg Önnek, ha Ön még valaha bűnbocsánatot nyerhet.

Maniu összekötésben volt a terrorista szervezetekkel is, a róla elnevezett gárdistákkal, a fekete subások szervezetével. Ő küldte el Olteanu Gavril tisztagatni a székelyföldre. Tudjuk, hogyan tisztogattak és azt sem felejtjük el, hogy Maniunak meg voltak a magyar cinkosai is, akik a válsztásokon Maniut segítették. Emlékeztünk még arra a levélre, amit egy magyarországi gróf küldött a választások előtt erdélyi barátjának. „Fogjatok össze Maniuvall. Ő is urak, mint mi, könnyebben megértjük egymást”.

A második vádlott, Mihalache Ion, a parasztruhában teiszegő nagybirtokos, a szovjetellenes háború önkéntes őrnagya, a katonai összeesküvés vezetője volt.

Az egyik tábornoknak, akit az összeesküvésbe — szívtelenül — be akart kapcsolni, azt mondta, hogy a katonaságnál Ön a tábornok és én vagyok az őrnagy, de a politikában én vagyok a tábornok és Önnek kell nekem engedelmesskednie.

Az egyik titkos ülésen arra hívta fel az összeesküvőket, hogy mindenki álljon készen a harcra s tartsa otthon a fegyverét és hátizsákját. De az első között volt, aki el akart szökni s itt akarta hagyni a fegyvertársait. Ujra önkéntes lett s revolverrel a zsebében, a hátizsákjában, illetve a bőröndjében, néhány ezer dollárral, napoleonnal és egy diplomata frakkal fogták el a tãmádáui repülőtérén. Amikor azt akarta bizonyítani, hogy az elfogatás pillanatában nem ült a repülőgépen,

hanem csak a kerítéshez támaszkodva állott — a tárgyalóterem közönsége hangos kacagásba tört ki.

Penescu Nicolae, a párt főtitkára, — maga a született ártatlanság. Igaz, hogy ő volt a főtitkár, de nem tudott semmiről, sem az összeesküvésről, sem a katonai szervezésről. Nem kiméli Maniut, az elnök urat, akit így jellemez: „egy olyan diktátor, akinek mo soly van az ajkán és keztyű a kezén”. Ha Maniu tudta volna, hogy vélekedik róla főtitkára, bizonyára nem jellemezte volna korrekt, egyenes jellemű embernek.

Lazar Ilie sem tud semmiről. Semmihez sem ért, a munkáskérdéshez sem, amelynek ő volt a pártban a „szakértője”.

Külföldre csak azért akart menni, hogy megrongált egészségi állapotát helyreállítsa. Szörnyen meglepődik, amikor az „elnök ur” szemébe mondja, hogy a munkáskérdés tanulmányozása végett küldte ki külföldre.

Carandino, a Dreptatea főszerkesztője mindent parancsra irt. Azért akart külföldre menni, hogy Hollywoodban filmszínésznőt csináljon a feleségéből.

A külügyminiszteri főtisztviselők árulása lerántotta a leplet az egész minisztériumról, ahol régi antoneszkánus diplomáták készítettek elő a nyugati orientációt.

A külföldre menekült diplomaták: Gafencu és társai szerepe is tisztázódott. Ocsmány árulók ők, akik a párizsi konferencián saját hazájuk érdekei ellen dolgoztak.

A katonai összeesküvők, élükön Stoika Stefan ezredessel, ugyancsak siralmas benyomást keltenek.

Ezek a bejédt tiszték akarták „reorganizálni” demokratikus hadseregünket. A demokratikus érzelmű tiszteket le akarták váltani, a deblokált tiszteteket visszavenni és kárpótlásul előléptetni.

Most a felelősség sulya alatt összeroppanva vallanak, még azt is elmondják, amit senki sem kérdezett tőlük.

VÉDELEM

A fővárosi ügyvédi kamara régi tradíciójához híven vállalta a vádlottak védelmét. Nem maradtak védelem nélkül. A fekete hollót nem lehet fehérre mosni. A vádlottakat nem lehet menteni, a bizonyítékok súlyosak és megcáfolhatatlanok, még a védelem tanúi is sokizben a vádlottak ellen teszik meg vallomásaikat.

Ana Pauker az új külügyminiszter Vasile Luca az új pénzügyminiszter

A Maniu-per lerántotta a leplet a Tããrescu-féle liberális pártól.

A képviselőház bizalmatlansági szavazata lemondásra kényszerítette Tããrescu külügyminisztert s a többi nemzeti liberális minisztereket.

A külügyminisztériumban történt árulások leleplezték a nemzeti liberális párt összekötéseit a nemzetközi reakcióval.

Amíg Maniuek az ellenzékben, addig Tããrescuék a kormányon belül akadályozták az ország újjáépítését és demokratizálását.

Ana Pauker és Vasile Luca miniszterek személye garancia arra, hogy a

Román Kommunista Párt által javasolt adóreform rövidesen a képviselőház elé kerül s hogy a külügyminisztériumban is meglesznek azok a személyi változások, amelyek lehetővé teszik, hogy országunk egy békére épülő egészséges külpolitikát folytathasson együtt a Szovjetunióval, de demokratikus szomszédjaival és a világ békeszerető polgáraival.

Gh. Vasilichi közoktatásügyi államtitkár, Ion Popescu munkaügyi államtitkár, V. Modoran pénzügyi államtitkár, D. Mihail Macorescu szövetkezetiügyi államtitkár lett. Az új miniszterek a Román Kommunista Párt tagjai.

